

Tänane noor, homne vabatahtlik

TAISI VALDLO
projekti «Homne vabatahtlik» koordinaator

Aasta 2011 on kuulutatud Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaks, mille eesmärgiks on toetada ja tunnustada vabatahtlikku tegevust ning teavitada inimesi vabatahtliku tegevuse väärtustest ja tähtsustest. Neljandik Eesti elanikkonnast pühendab oma vaba aja vabatahtlikkusele, kuid kas see tähendab, et ülejäänutele on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata täiesti võõras ja tundmatu tegevus?

Teadlikkus vabatahtliku tegevuse kohta on ka noorte seas endiselt väike. Seetõttu on Sillamäe lastekaitse ühing selle teema arendamise nimel ette võtnud projekti «Homne vabatahtlik», ingliskeelse pealkirjaga «Volunteer for tomorrow», et noored saaksid paremini aru vabatahtliku tegevuse võimalustest ja väärtustest ning oleksid valmis ka ise hakkama vabatahtlikuks. Projekti põhitegevusteks on üle-eestilised infoseminarid, temaatilised konverentsid ja vabatahtlike tegevusnädal, mida aitavad lisaks SLÜ-le ellu viia ka Tallinna Spordi- ja Noorsooamet, Vaivara vallavalitsus ja MTÜ Peace Child Eesti.

INFOSEMINARID

Praeguseks on erinevates maakondades üle Eesti läbi viidud 12 infoseminari ning nendes on osalenud üle 1000 noore. Enamasti koolides toimuvatel seminaridel tutvustatakse noortele, mis üldse on vabatahtlikkus ning arutletakse selle üle, miks ja kuidas peaks vabatahtlikus tegevuses kaasa lööma. Seminarid on näidanud, et noorte seas on huvi teema vastu suur, aga teadmisi vähe.

NOORE VABATAHTLIKU KONVERENTSISEERIA

Kuna vabatahtlikkus on väga lai teema, mis hõlmab nii äri sektorit, valitsusasutuste ja erasektori tegevusi, on

Infoseminar Viljandi Paalalinna Gümnaasiumis.

Foto: Sergei Eivazov, Sillamäe lastekaitse ühing

«Vabatahtlik ei saa tasu mitte seepärast, et see töö oleks mõttetu, vaid seepärast, et see on hindamatu.»

vaja tekitada diskussioon noorte ja vanemate vahel, et luua ühine vaatepunkt ja tulevikustrateegia, et efektiivsemalt kaasata noori vabatahtlikku tegevusse.

Konverentsiseerias saavad kõigepealt oma arvamust avaldada noored avakonverentsil «Vabatahtlik tegevus – kellele ja milleks?». Seejärel on järg ekspertide käes ja kolmandas kokkuvõtlikus konverentsis pannakse kokku üks ühine kirjalik dokument, mille saab aluseks võtta edaspidisteks tegevusteks.

Strateegia, mille väljatöötamisel on arvesse võetud noorte arvamusi ja soove ning ekspertide tähelepanelikkust ja teadmisi, peaks tulevikus tõstma vabatahtlikkuse väärtust ning noorte teadmisi ja motiveeritust.

NOORE VABATAHTLIKU TEGEVUSNÄDAL 24.–30. OKTOOBRI

Strateegiad ja mõttetalgud on küll olulised, kuid olulisem on anda noortele reaalne vabatahtliku töö kogemus. Selleks toimub oktoobri alguses avalik projektikonkurss, mille kaudu noored ise, MTÜd või noortekeskused said taotleda rahalist toetust.

Tegevusnädala jooksul pakutakse noortele praktilist kogemust ehk olla ja tegutseda vabatahtlikuna. Nädala tegevuste seas on nii hooldustöid, värvimis- ja parandustöid kui vastavalt vajadusele ka muid tegevusi. Näiteks Tallinnas hakkavad noored hooldustöid tegema Pääsküla noortekeskuse ekstreemhalls ja Kristiine noortekeskuse ruumides.

Kuigi vabatahtlikel pole alati tingimata palju vaba aega, siis seda vähest, mis neil on, jagavad nad lahkelt. Seega: kui ka Sina tunned, et tahaksid oma oskusi, teadmisi ja aega teistega jagada, siis kutsume Sind üles hakkama vabatahtlikuks. Projekti lisainfo <http://vabatahtlik2011.sscw.ee>.

Projekti rahastab Euroopa Komisjon. Noortekonverentsi ja Tallinna tegevusnädalat kaasrahastab Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Tallinn valib noortevaldkonna parimad teod ja aasta noorsootöötaja

MARKO OOL

Tallinna Spordi- ja Noorsooameti noorsootöösakonna peaspetsialist

Juba seitsmendat aastat järjest tunnustab Tallinna Spordi- ja Noorsooamet parimaid noorteprojekte ja noorsootöötajaid. Uudseid, julgeid ja edasiviivaid ettevõtmisi noortevaldkonnas toimub pealinnas üha enam ning seetõttu väärivad kõik head tegijad kiitust ja tunnustust. Tähelepanelikke linlasi oodatakse esitama nominente tunnustuskonkursile «Suured teod» ja «Aasta noorsootöötaja».

«Suured teod» tunnustusauhindade konkursi eesmärgiks on esile tõsta tegusid, mis on olnud sel aastal märkimisväärsed ja olulised Tallinna noortele ning aidanud kaasa Tallinna noorsootöö edendamisele. Auhind antakse välja kahes kategoorias: «Suured teod Tallinna noortele» ja «Tallinna noorte suured teod». Eelmisel aastal tunnista-

ti esimeses kategoorias suure teo auhinna vääriliseks Haabersti vaba aja keske korraldatud projekti «Haabersti väike elupäästja 2010», mis pani projekti osalenud mõtlema tuleohutuse, esmaabi oskusliku andmise ja inimeste väärtuse peale. Teises kategoorias peeti peaauphinna vääriliseks MTÜ Headest rahvusvahelist noortevahetust «Yes We Can – Can You?», mille raames toimus Solarise kaubanduskeskuses aktsioon eesmärgiga tutvustada noortele ja vanadele, milline näeb välja nägemispuudega inimeste igapäevaelu.

Lisaks kuulutatakse avatuks «Aasta noorsootöötaja» konkurss, mille eesmärgiks on tunnustada noorsootöötajaid, kes on aasta jooksul silmapaistvalt tegutsenud. «Leian, et noorsootöös on tunnustus väga oluline, sest tööd tehakse südamega, tööd on palju, sihtrühm on lai ning noorte ootused ja lootused kõrged nagu ühiskon-

na ootused noortelegi. Kutsun kõiki üles märkama enda ümber tublisid noorsootöö tegijaid ja neid konkursile esitama. Tean omast käest, et tunnustus annab kuhjaga motivatsiooni ja jõudu edaspidiseks,» teeb linlastele üleskutse Nõmme piirkondliku noorsootöö koordinaator ja 2010. aastal aasta noorsootöötajaks nimetatud Liisa Pett.

Nominente tunnustusauhindade konkursile «Suured teod» ja «Aasta noorsootöötaja» tiitlile saab esitada 12. novembrini, selleks tuleb Tallinna kodulehel www.tallinn.ee/suuredteod täita ankeet. Tunnustusauhindade saajad avalikustatakse 12. detsembril toimuv pidulik vastuvõtul.

Lisainfo:
Marko Ool
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet
tel 640 4647
Marko.Ool@tallinnlv.ee

2010. aasta noorsootöötajaks nimetatud Liisa Pett.

Foto: Tallinna Spordi- ja Noorsooameti erakogu

ARVAMUS

Pimedusega loodud

Kai Kuusk

Loe lk 2

ESMAKORDSELT EESTIS – NOORSOOTÖÖ NÄDAL

Noorsootöö – ei mingeid virelevate silmadega amtnikke

Peeter Vihma

Loe lk 3

NOORTEKESKUSED – HÜPPELAUD ELLU

Häid ideid aitab ellu viia noorte omaalgatuste fond ehk NAF

Marve Kadastik

Loe lk 4

AVASTA MAAILMA YFUGA!

Unistuste vahetusaasta teisel pool maakera saab teoks!

Monika Sutrop

Loe lk 6

NOORSOOTÖÖ ÕPPIMINE EESTIS

Noorsootöö õppimine Eestis: nõudlus suur, võimalus väike?

Velli Kivi

Loe lk 5

ETTEVÕTLIKKUS NOORTE SEKKA

Laseme noored ja andekad muusikud lavale!

Loe lk 7

TEGEMISI NOORTELE JA NOORTEGA

Oktoobrikuu koolivaheaja tegevused Tallinnas ja Harjumaal.

Loe lk 8

Pimedusega löödud

KAI KUUSK

Ahhaa teaduskeskuse pime-giid

Hommikul läbi sügava une kuulen äratuskella tirisemas ning enne kui jõuan käe teki alt välja pista ja selle kinni vajutada, pistab «keegi» mulle teki vahelt külma märja nina vastu kaela ja hakkab limpsima. Ja nii igal hommikul. Ta on rõõmus, varahommiku üle palju rõõmsam kui mina. Jutt käib siis minu kõige suuremast abilisest ja sõbrast – juhtkoer Janetist.

Ajan end voodi servale istukile ja hakkan kõigepealt peas plaani kokku panema: millest alustada, et jõuaksin kõik tehtud ja midagi ei ununeks. Esimajoones suundun riidekapi juurde ja otsin riulis sobrades üles teksased, kõrvalriiulist haaran oma lemmiku, roosa pusa. Kust ma tean, et asi on roosa? See on lihtne, sest suuremate riidesesemete värv jääb üldjuhul meelde ja kui lähebki mõni asi meelest, siis õõkapi sahtlis on mul väike abimees värvimääraja, mis ühe nupuvajutusega annab teada, mis värvi ese on, kuigi aegajalt luiskab see ka. Kõige sagedamini leiab värvimääraja kasutust sobivate sokkide tuvastamiseks.

Kui riides olen, suundun kööki, kus kiiresti valmistan endale tassike-se teed ja võileiva. Kõik asjad külmikust leiab üles pakendi kuju järgi ja kui ikka jääb asi segaseks, saab appi võtta nina. Kuuma vett tassi valades on jällegi pisike abimees olemas – veenivoo, mis hakkab piiksudes märku andma, kui palju vett mul hetkel tassis on. Teepakk sisse, natuke solberdan ja pakk välja. Kõik toimetused käivad käsikaudu ja tunde järgi. Kui ise sõonud, sõber söödetud, siis asjad kokku ja uksest välja.

VÄLJASPOOL KODU SEIGELDES

Kui on väljaminek, ei jää Janet sammugi enam maha ja seisab koon vastu ust valmis. Sätin rakmed peale ja rihma külge ning astume uksest välja. Lasen otsida vasaku tee ja hakkame liikuma bussipeatuse poole. Vahepeal on eramajad, kus on palju haukuvaid koeri, kes Janeti tähelepanu püüavad, aga et mitte soovile mängima minna järele anda, tõstab Janet tempot ja olemegi peatselt neist möödas.

Järgmine peatuspaik enne bussipeatust on heinamaa, mida Janet ei lase maha magada – kui asjaajamised toimetatud, asume uuesti teele. Autotee ääres jääb Janet enne sebrat seisma, annan käsu «üle» ja «otsi parem tee ja trepp» ning olemegi rõõmsalt bussipeatuses. Bussinumbrit küsima siin ei pea, sest sellest peatusest sõidab läbi ainult üks liin ja võimatu oleks eksida. Buss ees ja ukseid lahti, otsib Janet uk-

Juhtkoer Janet ja Kai jalutamas.

Foto: Joosep Kunder

se ja ka istekoha ning võib alata sõit Pärnu bussijaama suunas.

NÄITUS «DIALOG PIMEDUSES»

Kõik eelnev, mida kirjeldasin, on ainult pisike killuke minu igapäevastest tegemistest ja toimetamistest. Sõnadega on

raske edasi anda, et mis tunne on ümbritsevat tajuda ja sellest aru saada, kui sa tegelikult ka seda ei näe ja pole visuaalselt enne mõnda kohta üldse kunagi näinud. Sa ei tea, mis Sind ees ootab, mis on järgmine katsumus, ja kui satub miski käe alla, siis kas saad puhtalt käte abil aru, millega tegu.

Kui tahate ennast ja oma kõiki teisi meeli proovile panna, tasub külastada Vabaduse väljaku all olevat Ahhaa keskuse näitust «Dialog pimeduses» – see on koht, kus puudub vähimigi valgus, kus teie silmadeks saab olema valge kepp, mis on selle näituse jooksul kõige parem kaaslane, sest just valge

kepp annab märku, et takistus on ees või astmed tulemas.

Enne näitusele sisenemist tehakse põhjalik sissejuhatus ning mobiiltelefonid palutakse välja lülitada ja helen-davad asjad kappi panna, et ei rikuks enda ja teiste elamust.

Pargis ootab teid pime-giid, kes aitab orienteeruda ja on alati olemas, kui abi vajate. Näitus ise koosneb kolmest osast: Kadrioru park, paadiretk Tallinna sadamas ning kohvik, kus toimubki – nagu näituse nimi ütleb – dialoog pimeduses, kus saate esitada oma giidile küsimusi pimedate eluolu kohta.

PIMEDUSES OLEME KÕIK VÕRDSED

Kui tulete näitusele ja olete silmitsi ootamatustega ning kõik ei suju nii hästi kui lootsite, pole katki midagi, sest keegi ei näe, kui eksite. Keegi ei näe, kuidas üritate käsikaudu midagi leida, ringi kompate ja kui teie käe alla satub teine inimene. Keegi ei näe, kui millelegi otsa jooksete ja keegi ei näe, kui te kohvikus unustate tassi teepaki panna ja joote närvide rahustuseks rahulikult sooja suhkruvett.

Hetkest, mil sisenete pimeduse maailma, saavad meist võrdsed kaaslased – ainult väikese erinevusega. Mina olen selles maailmas harjunud ringi as-keldama ja teie, kui näituselt lahkute, saate jälle nägijaks. Kui oleme koos veetnud kuni 60 minutit pimeduses, siis välja minnes on mul peaaegu alati hea ja soe tunne, sest sain tutvustada enda maailma.

Loodan, et pärast sellel näitusel käimist oskavad inimesed rohkem märgata ja mõistavad, et oleme täitsa tavali-sed inimesed, kellel on oma rõõmud, mured, asjaajamised, hovid, meelela-hutus, töö ja õpingud. Ning just nende tegemiste kohta, kuidas ja mismoodi me neid asju teeme, milliseid hobisid harrastame, millised meelelahutused meeldivad, kuidas loeme raamatuid ja ajalehti, kuidas paneme hambaharjale hambapastat peale jne saate kindlasti vastused, kui külastate näitust «Dia-loog pimeduses».

POSITIIVSET TAGASISIDET

Mida päev edasi ja mida rohkem inimesi külastab näitust «Dialog pime-duses», seda tuntavam on, et inimesed märkavad. Hakkam bussist välju-ma ja öeldakse: «Tee pikem aste» või «Mis numbrit bussi te ootate?». Need on vähesed näited, aga neid on veel ja veel ning tagasiside on positiivne. Ja just selline käega ja kõrvaga tuntav märkamine ajendabki sellel näitusel giidiks olema, sest ainult nii saame inimestele ennast tutvustada. Küll vähehaaval, aga öeldakse ju, et tark ei torma.

Tallinna noortevolikogu: võim noorte kätte!

VLADIMIR SVET

Tallinna noortevolikogu valimiste korraldaja õpilaste huvirühmas

Kujutage ette olukorda: 19-aastane nooruk lõpetab keskkooli ning mõtleb oma tuleviku peale. Ta on otsustanud minna välismaale. «Miiks?»

küsivad ta sõbrad. Vastuseks tuleb: «Siin on halb elada. Ei ole võimalusi, perspektiivi, võim on halb. Kõik on halb.» Kuid miski ei garanteeri, et «seal» on parem kui «siin». Inimesed elavad hästi tänu sellele, et on ise oma elu paremaks muutnud, töötanud ja näinud selle nimel vaeva. Nüüd, esimest korda, antakse võimalus ka Tallinna noortele enda elu paremaks muuta, saada võimule ja luua perspektiive. Noor, ära mine välismaale, mine noortevolikogusse!

MIS DINOSAURUS SEE ON?

Jah, just dinosaur, kuna idee on vana nagu muinasaeg – igaüks teab ise kõige paremini, mis tal viga on ja kuidas seda parandada. Noored teavad ise kõige paremini, millised on nende probleemid ja kuidas neid lahendada, sest just noored on tulvil energiat ja täis hakkamist, et seda kõike ise teha.

Noortevolikogu annabki selleks väljundi ja vahendi. Lühidalt öeldes: noortevolikogu on organ, kuhu noored valivad oma esindajad, kes hakkavad võimukandjatele nõu andma, ettepanekuid tegema, neilt aru pärima. Muidugi, selle loomisega ei teki noorte jaoks paradiisi maa peal. Aga juba vana tark Winston Churchill tõdes, et demokraatia on halb valitsemisvorm, kuid paraku midagi paremat inimkond välja mõelnud ei ole.

KES ON BOSS?

Igaüks on enda jaoks boss. Rääkides noortevolikogust, siis selle kutsus ellu Tallinna volikogu oma määrusega, kinditades omakorda noortevolikogu põhimääruse. Selle järgi valitakse oktoobri viimasel nädalal selle osaluskogu koosseisu 21 inimest – seitse õpilast, seitse üliõpilast ja seitse noorteühen-

duste esindajat. Valimisi igast «huvirühmast» korraldavad vastavalt Tallinna Õpilasesindus, Tallinna Üliõpilaskondade Ümarlaud ja Tallinna Spordi- ja Noorsooamet. Kui noor mingi huvirühma alla ei kuulu, pole hullu, ta saab kandideerida noorteühendustega koos.

Kandideerida saavad rahvastikuregistri andmete järgi Tallinnas elavad noored vanuses 14–26. Kandidaadid peavad esitama valimiste korraldajatele kolm dokumenti: CV, motivatsiooni-kirja ja kandideerimisavalduse. Kõikide dokumentide esitamise tähtaeg on 24. oktoober.

KUMMIPART VÕI TUUMAJAAM?

Mis toimuma hakkab? Noortevolikogu saadab oma esindajad linnavalitsuse ja linnavolikogu komisjonidesse, mis tähendab, et noorte häält saab nüüd

ametlikul tasandil kuulda iga küsimuse otsustamisel – kas on see uute kõniteede pikkus või huviringide toetamine. Noortel on olemas nüüd ka enne ainult seadusandjatel olnud võimalus algatada linnavolikogus eelnõusid. Suur pluss on ka see, et on võimalus taotleda linnaeelarvest raha ülelinnaliste projektide korraldamiseks.

Kas noortevolikogust saab kummipart või midagi asjalikku, sõltub ainult noortest endast. Teen üleskute nendele noortele, kellel on igav, kes tunnevad muret oma linna ja nooruspõlve pärast ning kes tahavad ise luua, mitte teisi jälgida: tulge kaasa ja kandideeri-ge noortevolikokku.

Ja kui tekkis huvi teha midagi üllataval kasulikku enda ja teiste jaoks ning proovida jõudu linna juhtimises, mitte selle kritiseerimises, võta ühendust noortevolikogu valimismeeskonnaga ning ehita oma teed tuleviku ise!

Noorsootöö – ei mingeid virelevate silmadega ametnikke

PEETER VIHMA

Tallinna Ülikooli rahvusvaheliste ja sotsiaaluuringute instituudi lektor

Esmakordselt Eestis toimub 19.–26. oktoobrini noorsootöö nädal.

Chalice'i laulusõnad sobivad noorsootöö iseloomustuseks kui valatult. Kahju on neist, kelle jaoks noorsootöö tähendab tasuta piljardisaali või midagi sotsiaaltöö ja noortepolitsei vahepealset. Tegelikkus on palju mitmevärvilisem ja võimalusi pakkuvam. See on üks noorsootöö nädala peamisi sõnumeid.

MIS ÜLDSE ON NOORSOOTÖÖ?

«Meie töö vundament on see, et me pakume õnge, aga kala ei paku,» ütleb Heidi Paabort, kes jõuab korraga juhitud Eesti üht lähedamat noortekeskust Põlvamaal ning keskusi liitvat Avatud Noortekeskuste Ühendust. «Noorsootöö aitab leida vastust noore inimese küsimusele, kuidas saavutada seda, mis on noore enda jaoks oluline.»

Heidi rõhutab, et vaatamata sellele, et Eestis on umbes 200 avatud noortekeskust, ei piirdu noorsootöö lihtsalt mingi majaga. «Iga noor ei pea käima noortekeskuses, aga ta võiks saada osa seal pakutavatest võimalustest,» kirjeldab ta noorsootöö laia haaret. «Nii palju kui on noori inimesi, on erinevaid vajadusi. Noorsootöö püüab vastu tulla võimalikult paljudele.»

Avatud noortekeskus on noortega ja noortele tehtava mäesuuruse töö kõige nähtavam osa. Üsna pika ja ebamugava sõna «noorsootöö» alla mahub huvitegevus koolides, noorte suvelaagrid ja -malevad, vabatahtlike ja noorte projektid, koolivälised õpitoad.

Seepärast puutub noorsootööga elu jooksul kokku väga palju noori vahel ise seda teadvustamatagi. Üle 50 000 noore võtab mingil moel osa huviharidusest, ligi 30 000 noort käib suvelaagrites või malevates, ligi kümme protsenti Eesti noortest osaleb noorteühendustes.

Üheks olulisemaks noorsootöö eesmärgiks on pakkuda praktikulist kogemust huvipakkuvast valdkonnast, mitte jääda pelgalt teoreetiliseks loengupidamiseks.

«Näiteks kui huvi pakub tervislik ja looduslähedane toit, siis me ei paku oma keskuses salatit, vaid kutsume koka, kes annab maitsta värsket maheporgandit ja näitab lähedaid söögitegemisviise. Praegu, muide, on meie keskuses Itaalia vabatahtlik, kes juhendab tervisliku Itaalia toidu töötuba,» toob Heidi näite.

MILLEKS NOORSOOTÖÖ NÄDAL?

Nädala eesmärk on tuua noorsootöö noortele lähemale.

«Tahame öelda noortele, et inime ne, kes võiks väikesele ideele või soovile anda asjalikku nõu ja tuge, võib olla väga lähedal. Tuleb tal sabast kinni haarata. Kui noor oma ideedega lagedale ei ilmu, võib olukord muutuda selliseks, kus noorsootöötajad – see võib olla huvijuht koolis, noortekeskuse spetsialist või noor vabatahtlik – pakuvad tegevusi, mis noori ei huvita. Petumus on siis mõlemapoolne,» võtab noorsootöö nädala projektijuht Ingrid Väravas kokku uue algatuse sõnumi. «Noortekeskus on hea koht alustamiseks.»

Nädala eesmärgiks on väärtustada ka noortega töötajat.

«Vaatasime, et paljudel teistel on oma nädalad, näiteks õpetajatel ja tuletõrjujatel. Aga noorsootöötajatel mitte. See on eriti veider, arvestades, et Eestis on 5000 noorsootöötajat. See on kolmandik õpetajate arvust! Noorsootöötajate tehtav töö on sama oluline kui õpetaja oma,» tutvustab Eesti Noorsootöö Keskuse juht Edgar Schlummer ettevõtmise saamislugu.

Schlummer nendib, et raskete majandusolude ajal kiputakse raha kokku

Noorsootöö nädalal toimub mitmeid üritusi, mille eesmärk on tutvustada noorsootöö võimalusi noortele ja ka lapsevanematele.

Foto: ENTK erakogu

Läbi aegade on üks populaarsemaid huvitegevusi olnud muusika.

Foto: ENTK erakogu

KOMMENTAAR

ANNE KIVIMÄE

haridus- ja teadusministeeriumi noorteosakonna juhataja

Eesti noorsootöö on nagu korralik jäämägi – välja paistab vaid pisi ke tipp. Aeg-ajalt on aga oluline tuua päevavalgele ka see osa, mis ise esile ei kerki, kuid ilma milleta ilusat ja kirkast veepalset pilti ka poleks – kui jäämäe kujundit edasi kasutada.

Tänu noorsootöötajate, huvikoolide õpetajate, huvijuhtide, noortejuhtide iga-

hoidma valdkonnas, mis tundub vähem olulisem. Kui kokkuhoiduiga saab leppida, siis mitte vähese tunnustamisega.

«Väiksemates kohtades töötab noorsoospetsialist hommikul noortekeskuses ja õhtul näiteks sotsiaaltöötajana. Tema panus ja vastutus on väga suur. Tähelepanu temale peab olema vähemalt sama suur,» rõhutab Schlummer.

NOORSOOTÖÖ ARENG

Pikemaajaliseks eesmärgiks, mis ei piirdu ainult nädalase ettevõtmisega, on noorsootöö arendamine Eestis.

Noorsootööl on mitu osalist: juhendajad-spetsialistid, omavalitsusametnikud, poliitikud. Ideaalses olukorras mõistavad nad üksteist ning oskavad oma piirkonna eesmärgi ja vajadusi vastastikkult siduda. Vastasel korral jäävad tegevused killustatuks ja üksteisele vajalik toetus andmata.

Lisaks sellele juurutatakse uusi meetodeid noorsootöös endas. Kümme aastat valdkonnas tegutsenud Heidi Paabort osutab arengutele Euroopa noorsootöös, mida siin juurutatakse.

«Me algatasime mobiilse noorsootöö programmi, kuhu praegu kuulub 30 noortekeskust. Eesmärgiks on noorsootöötaja viimine majast välja, sinna, kuhu noored kogunevad, kus nad käivad. Mitte ainult füüsiliselt, vaid ka internetis – Facebooki, foorumitesse.»

Eesmärgiks on ikka noortele lähemale jõudmine.

Vahel kolib noortele lähemale terve avatud noortekeskus. Läheda alga-

päevasele tööle on tuhandetel noortel võimalus midagi uut teada saada ja kogeda. Selliste võimaluste tähtsust noore inimese jaoks on raske ülehinnata – koolipink, kodu ja tänav ei aita igal noorel oma võimeid ja võimekust alati parimal moel avada ja nii jääb just noorsootööle šanss aidata igatühe potentsiaal üles leida ja teostada.

Noorsootöö nädal on aga šanss patutada nende õlale, kes noortele võimalusi loovad, ning avastada jäämäe veealust osa.

tusena räägib Paabort sellest, kuidas suvel kolis Tallinna Noorsootöö Keskus kõigi oma noortekeskustega Stroomi randa. Samuti propageeritakse «ühekordse noortekeskuse ideed»: keskuserahvas sõidab kord või kaks kuus mõnda väiksemasse kohta Eestis, et seal mõni üritus korraldada.

MIS NÄDALA JOOKSUL TOIMUB?

19.–26. oktoobrini toimub noortekeskuste ja koolide juures hulgaliselt üritusi. Eesmärgiks on tutvustada tegevusvõimalusi noortele ja ka lapsevanematele. Toimuvad noorsootöötajate koolitused.

Tegevused on omaalgatuslikud ja kõiki noortega tegelevaid asutusi kutsub üles pakkuma midagi oma tavatööst erinevat.

«Kui olete seni tegutsenud oma ruumides – minge välja. Kui te pole veel oma kooli huvipühiga ühist üritust korraldanud – nüüd on see aeg,» julgustab Ingrid Väravas noortega töötajaid.

Nagu öeldud – noorsootöös ei ole mingeid virelevate silmadega ametnikke.

Täpsemat infot saab noorsootöö nädala kohta internetist <http://www.entk.ee/noorsootoonadal>.

Häid ideid aitab ellu viia noorte omaalgatuste fond ehk NAF

MARVE KADASTIK

Tallinna noorte infokeskuse infojuht

Teist aastat on Tallinna noortel võimalus saada oma ideede rakendamiseks toetust noorte omaalgatuste fondist (NAF). Tänavu 15. septembrist kuni tuleva aasta 17. augustini saavad noored võimaluse pealinnas eri piirkondades oma ideid ellu viia ja osta Tallinna Noorsootöö Keskuse kaasabiga selleks kõik vajamineva. Kokku toetatakse projekte 5752 euroga.

NAFi eesmärk on kaasata noortekeskuse piirkonna 12–16-aastaseid noori enda kavandatud ja kogukonda arendavatesse tegevustesse. Projekti taotlused tuleb esitada Männiku, Järve või Kesklinna noortekeskusesse, kaasates vastava piirkonna noori, kuid tegevusi võib ellu viia mujalgi pealinnas. Enne taotluse esitamist tuleks tutvuda noortekeskuste kodulehtedel olevate taotlusvormi ja tingimustega ning tulla noortekeskusesse projektinõustamisele. NAFi teeb eriliseks see, et rahastust saab taotleda jooksvalt ja vastus toetuse kohta saabub hiljemalt kahe

SPIKKER NOORELE

- ☐ Sul on idee, kuidas oma piirkonna elanikele midagi head korda saata.
- ☐ Lepi kokku aeg noorsootöötajaga ja tule noortekeskusesse projektinõustamisele.
- ☐ Pane oma idee kirja.
- ☐ Kui projekt valmis, esita see oma piirkonna noortekeskusele.
- ☐ Hiljemalt kahe nädala jooksul annab hindamiskomisjon sulle oma otsusest teada.
- ☐ Kui roheline tuli antud, sõlmib noortekeskus sinuga lepingu.
- ☐ Seejärel polegi muud, kui projekt ellu viia!
- ☐ Pärast projekti lõppu esita noortekeskusele aruanne.

nädala jooksul pärast taotluse esitamist.

Tallinna noorte infokeskusest on võimalik tellida infotunde, mis NAFi tegevusi ja võimalusi lähemalt tutvustavad. Teabetunni tellimiseks palume ühendust võtta Tallinna noorte infokeskusega telefonil 641 2271 või e-posti teel info@taninfo.ee.

Tegevused on rahastatud Euroopa Sotsiaalfondi ning Eesti kaasrahastusel elluviidava programmi «Noorsootöö kvaliteedi arendamine» meetme «Noorte konkurentsivõime suurendamine ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamine ühiskonnale pakutava noorsootöö teenuse osutamise läbi noortekeskuste» raames.

LISAINFO

TALLINNA NOORTE INFOKESKUS
Vabaduse väljak 9/1
tel 641 2271, 5556 7782
e-post: info@taninfo.ee
www.taninfo.ee

MÄNNIKU NOORTEKESKUS
Männiku tee 96
Tel 639 5559
manniku@taninfo.ee
www.taninfo.ee/manniku

KESKLINNA NOORTEKESKUS
Videviku 31
Tel 641 0021
kesklinn@taninfo.ee
www.taninfo.ee/kesklinn

JÄRVE NOORTEKESKUS
Alajaama 1
Tel 650 6131
jarve@taninfo.ee
www.taninfo.ee/jarve

Eesti ja Saksamaa grupp koos kaerajaani tantsimas.

Foto: Maarit Niinepuu

Noored vahetuses

MAARIT NIINEPUU

piirkondliku noorsootöö koordinaator

Tallinna Noorsootöö Keskuse Kristiine noortekeskuse noored osalesid augustis Saksamaal väikeses Grillenburgi linnas noortevahetuses. Seitse päeva veedeti rahvusvahelises seltskonnas, mis koosnes 17–26-aastasest sakslastest, ungarlastest, hollandlastest ja eestlastest. Kokku sai selle vahva kogemuse osaliseks 30 noort, kellele lisandusid veel iga riigi grupijuhid.

Keskkonnateemalisel kokkusaamisel tutvustasid kõikide riikide grupid oma maal olnud ülejutusi, millest selgus, et meie armas Eesti on geograafiline õnneseen – meil on ülejutused olnud pigem vaatamisväärsused, mida sõidetakse uudistama, kuid hir-

muäratava õnnetuse mõõtu need välja ei anna.

TEMAATILINE TOIMUMISPAIK

Kohtumispaik Saksamaal sobis teema käsitlemiseks hästi, kuna 2002. aastal oli seal suur üleujutus, mille järgi võis linnades kohati veel praeguseni näha. Samas pakkus loodus imekauneid vaateid oma mägise maastiku ja karestikuliste jõgedega, mida sai näha ajaloolise auruveduriga sõites ja matkates.

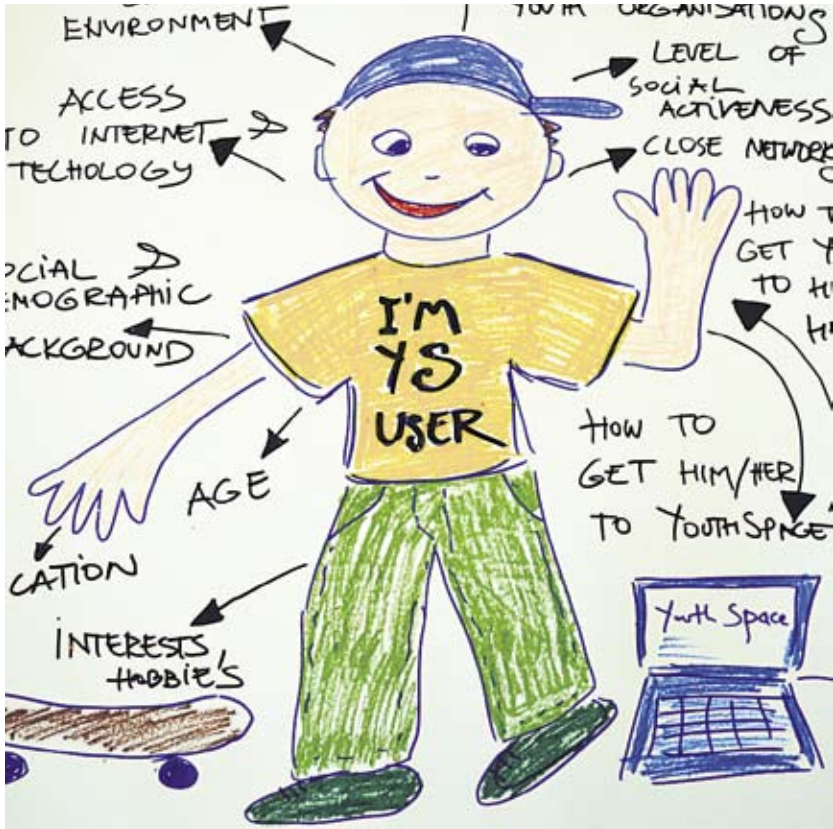
PÕNEVAD TÖÖTOAD

Saabusimisjärgsel päeval suunati noored mõtisklema oma hobide üle ja ühtlasi ka asjade peale, mida nad tahaksid

juurde õppida. Mõtteharjutusest kasvasid välja töötoad, mille läbiviijateks olid noored osalejad ise. Nii said huvilised õppida ellujäämist looduses, klassikalist Viini valssi, joogat ning mainimata ei saa jätta väärtuslikku töötoa läbiviimise kogemust. Valsi õppimine tuli kõigile kasuks juba kohapeal, kuna ühel mõnusal suveõhtul korraldati ball, kus valsi tantsimise praktikat said kõik.

KOJU TAGASI

Viimase päeva meeleolu oli pisut kurb, kuna lühikese ajaga olid kõik kokku saanud seltskonnad üksteist väärtustama hakanud. Kojulendu oodates meenutati veel lennujaamaski eredamaid hetki koos mööda saadetud nädalast.

«Youth Space'i» tulevane kasutaja.

Foto: Roberta Eggle

Projekt «Youth Space» otsib lahendusi ja ootab osalejaid

RIINA VAAP

Projekti «Youth Space» projektijuht

25.–30. septembrini toimus järjekordne projekti «Youth Space» noorte ja noorsootöötajate kohtumine. Seekord oli tegemist järjekorras teise noorsootöölase internetikoolitusega, mis leidis aset Riias. 25 noort ja noorsootöötajat Riias, Stockholmist ja Tallinnast veetsid nädala Riia linna noortekeskuses Youth Space, mille jooksul õpiti kasutama erinevaid multimeedia võimalusi. Koolitus toimus meetodil «õppimine läbi tegevuste», mis tähendab, et kõik said kõike järele proovida ja enda vigadest õppida. Minu lemmikuks oli foto- ja videotöötlemise töötuba, kus lisaks arvutiprogrammi kasutamisele tuli välja mõelda ja näidelda terve lugu õnnelikest matkajatest, kes sohu ekssides ja trolliga kohtudes endale enneneagematud võimed said. Täpsemalt saab seda ja ka teisi lugusid ning koolituse muid materjale näha koolitajate loodud blogis aadressil <http://virtualyouthwork2.wordpress.com/>.

Järgmine «Youth Space'i» tegevus toimub 31. oktoobrist 4. novembrini Tallinnas. Loomingulise töötoa nime all saavad kõik osalejad proovida oma võimeid erinevates kunstiliikides – tsirkus, muusika, käsitöö, multifilmide loomine, failitöötlus ja palju muud. Täpsem programm selgub hiljemalt 20. oktoobriks. Eriliseks teeb kohtumise see, et Tallinnas ootame osalema ka puudega noori, kes saavad planeerida oma osalemise kas kõikidel või osal päevadel. Korraldajad omakorda annavad parima, et valida kõigile ligipääsetavad kohad.

Kui soovid osaleda loomingulise töötoa programmi koostamises või tulla ja osa saada õpitubadest, kirjuta endast e-posti aadressil riina@taninfo.ee ja lisa teemareale märksõna «loominguline workshop».

Infot projekti tegemiste kohta saab Tallinna Noorsootöö Keskuse noortekeskustest ja asutuse kontoorist Pärnu mnt 6. Projekt kestab veel poolteist aastat, ole aktiivne ja tule osalema!

Projekt «Suvesupp» jõudis rohkem kui tuhande abivajajani

ANU TOODU

Projekti «Suvesupp 2011» projektijuht

Teist suve järjest viis Nõmme lastekaitse liit koos partnerorganisatsioonidega ja vabatahtlikega 6. juunist 31. augustini ellu vähekindlustatud perede laste toitlustamiseks mõeldud projekti «Suvesupp». Tasuta lõunat pakuti nii Harjumaal kui Ida-Virumaal.

Tallinna vähekindlustatud perede lastele pakuti võimalust süüa tööpäeviti sooja lõunat Kopli, Lasnamäe ja Männiku noortekeskuses, Pirita vaba aja keskuses ja Pirita sotsiaalkeskuses. Lisaks soojale lõunale said lapsed Tallinna noortekeskustes ka sisukalt aega veeta. Kokku sai sooja lõunat ligi 500 last. Partnerorganisatsioonid jagasid abi vajavatele peredele ka toiduabipakke – kolme kuu jooksul 440 abipakki.

Sel aastal toimus laste suvine toitlustamine ka Narvas ja Sillamäel, kus perede töötuse kõrge määra tõttu on olukord veel keerulisem kui Tallinnas. Sillamäel toimus toitlustamine Sillamäe laste hoolekandeaastutuses Lootus ning Narvas Ida-Virumaa heategevuskeskuses, noortekeskustes ja las-

tetubades. Narvas pakkus SOS-Laste küla projektis osalevate laste peredele ka peretugevdamise programmi, mis aitas neil väärikalt väljuda ebaõnnestumiste suletud ringist. Kokku toitlustati iga päev 210 last.

Projektile ulatasid käe mitmed partnerorganisatsioonid, nagu Eesti Toidupank, Leibur, Henkel, Saarioinen, Iisraeli keskus, Serve The City jt ning üle 50 vabatahtliku, kes jagasid lastele toitu ning komplekteerisid toidupakke ja toimetasid need peredele.

Projekti idee tekkis eelmisel aastal kampaania «Mõtletage ja räägi kaasa» raames saadud kirjadest, kus inimesed tundsid muret laste pärast, kelle jaoks tasuta koolitoit on väga oluline ning kellel suvevaheajal jäävad kõhud tühjaks. Paljudel peredel pole võimalik lapsi laagrisse ega maale saata, seega on suvi neile lastele ka organisierimata aeg.

Projekti rahastasid hasartmängumaksu nõukogu, Avatud Eesti Fond, Tallinna linn, Sillamäe linn, Nõmme lastekaitse liit ja eraisikutest annetajad.

Siiras tänu kõigile, kes aitasid «Suvesupil» teoks saada!

Unistuste vahetusaasta teisel pool maakera saab teoks!

Eesti tublid keskkoolinoored saavad toetusi oma unistuste täideviimiseks

MONIKA SUTROP

MTÜ YFU programmi koordinaator

20 aasta jooksul on YFU Eesti rahvusvahelise õpilasvahetuse kaudu maailma näinud pea tuhat Eesti keskkooliõpilast. Aasta teisel pool piiri on paljude jaoks suur unistus uute lugude, teadmiste, kummaliste kommete ja muu põnevaga.

Vahetusaasta on võimalik igale Eesti keskkooliõpilasele, selleks on vaja eelkõige huvi, tahtmist ja pealehakkamist. Programmid võivad esmapilgul tunduda kallid, kuid sponsorluse ja stipendiumide abiga on osalemisvõimalus igal õpilasel. Meil, YFUs, muutuvad unistused reaalsuseks!

Sellel aastal on YFU Eesti kaudu vahetusaastal 57 õpilast, kes kokku said üle miljoni Eesti krooni toetust erinevatelt Eesti firmadelt.

Pole vahet, kas oled Tallinnast, Saaremaalt või väikesest kohast Ida-Virumaal.

Unistus muutub reaalsuseks, kui asi kätte võtta. Oma lood räägivad Ivar Tallinna lähedalt ning Jan Saaremaalt.

Ivar Jansoni tee Türki

Ivar on pärit Tallinna lähedalt metsade vahelt ning Eestis ootavad teda aasta pärast tagasi 11 öde-venda, kellele palju vahetusaasta lugusid rääkida.

Miks tahtsin vahetusaastale minna? Mõte vahetusaastale minna tekkis üleöö, järsku ühel kõige pimedamal ja masendavamal novembripäeval tekkis mõte: «Tahan kaugemale näha, tahan minna maailma, tahan siit rutiinist ära – kuhugi kaugemale, kus ma saaksin kogeda midagi teistsugust ning selle kogemuse läbi kasvatada paremaks ja targemaks inimeseks.»

Miks just Türgi? Türgi valisin oma vahetusmaaks seepärast, et mulle meeldis inimeste hirmunud nägu, kui nad kuulsid, et lähen Türki vahetusõpilaseks. Jutud islamiriigist, vahavast terrorismist ja usuhulludest tekitasid minus tõejanu, tahtmise teada saada, kuidas seal tegelikult elu käib.

Kuidas sain raha kokku? Vahetusaasta maksumuse 5000 eurot kogusin kokku sponsorite abil, sest minu pere taskutes nii palju raha polnud. Kuna ka pank ei sõandanud nii palju laenu anda, pidin leidma võimaluse see raha kuskilt mujalt saada, sest oma unistusest loobuda ma ei kavatsenud.

Käisin YFU Eesti korraldatud sponsorkoolitusel, mis mõjus väga positiivselt ja innustavalt, kuna kuulsin paljusid tõestisündinud *happy ending story*sid inimestelt, kes kunagi olid minuga sarnases olukorras. Erinevus meie vahel seisnes vaid selles, et mina alustasin oma sponsoriotsinguid majanduskriisist räsitud Eestis. Teadsin, et see vahetusaasta on midagi, mille nimel tasub proovida, riskida, uskuda – isegi ebaõnnestuda... Mul oli täpselt kuus kuud aega, et see raha leida, ja selle raha ma ka leidsin.

Sponsorlus – see on miski, mis nõuab aega, usku, tööd ja ohverdusi.

Pärast esimest sadat «ei»-d ja kolme ebamäära «võib-olla»-t oli ka mul neid hetki, kus tundsin end murdumas. Neil hetkedel külastasin alati YFU kontorit. Need inimesed seal Kevade tänaval täitsid mind iga kord uue elevuse, põnevuse ja tahtega.

Mina otsisin sponsoreid lihtsa valemiga järgi. Mida rohkem kontakte ma suudan luua, seda suurem tõenäosus on mul leida see firma, kes minu ettevõtmist toetaks. Augusti alguseks olin suutnud ühendust võtta umbes 600 firmaga, neist kümme olid otsustanud mind toetada. Üks firma, kes juba

Jan Teevet ja Belgia vahetusõpilased.

Foto: Jan Teevet

Ivar Janson ja tema vahetusõde.

Foto: Ivar Jansoni kogust

märtsis lubas mind toetada, polnud augustiks veel raha üle kandnud. Uuris in seepeale asja, selgitasin olukorda ning sain lubatud raha. Tahan sellega öelda, et oma sponsoritega tuleks kontakti hoida. Tuletage end vahel viisakalt meelde. Ise peate olema aktiivsem pool...

Abi küsisin kõigilt ja igalt poolt. Appi tulid ka firmad, kelle tegevuses pole midagi ühist Türgiga. Küsi ja sulle antakse!

Minu suurimateks abilisteks olid telefon ja internetiühendusega arvuti.

Käisin ka ettevõtetes kohal oma unistusest rääkimas. Vastuse peale: «Saate e-kiri!» otsustasingi neid saatma hakata – igal öhtul umbes 30 e-kirja ja nädala aja pärast helistasin, et uurida, kas nad on mu taotluse kätte saanud ning mis nad sellest arvavad. Tihti peale oli mu e-kiri kukkunud prügikasti, aga telefoni teel selgitades, kui tähtis see on, lubati see siiski üles otsida ja üle vaadata. Oma esimeste kõnede ja kokkusaamiste ajal pidin peaaegu infarkti saama – käed ja hääled värisid –, aga see läheb üle, uskuge mind. Esialgu on

see väärin meil kõigil sees ja see on normaalne. Algas ongi raske, aga kui sain lennuki peale astudes lõpuks iseenda üle uhkust tunda ning tõdeda, et olin kõige kiuste sellega hakkama saanud, siis selle tunde ja nende kogemuste nimel võiksin kogu selle sponsorlustekonna kas või uuesti ette võtta.

Tänu sellele, et sponsoreid otsisin, olen nüüd (vahetusmaal) palju julgem ja osavam suhtleja. Sponsoriotsingud on mulle andnud vajalikud oskused vahetusmaal ellu jääda.

Olen elanud siin Türgis nüüdseks juba kuu aega. See on olnud mu elu parim aeg.

Uus keel, kultuur, uus kodu ja uued sõbrad üle maailma – see on seda väärt ja veel rohkemgi!

Saaremaa poisi Jani teekond Belgiasse ja tagasi

Raha! Raha? Raha, kus sa oled? ehk Kuidas ja kas on võimalik leida toetajaid.

Võin kohe alustuseks vastata, et jah, on küll võimalik, kuid siis küsib austatud Lugeja, kes on see isik, kes võtab enesele õiguse midagi sellist väita – ja ma vastan: «Tere, minu nimi on Jan Teevet! Olen 17-aastane Saaremaa poiss ja õpin nüüd Hugo Treffneri gümnaasiumis, kuid eelmise

õppeaasta veetsin hoopis euroopaliku bürokraatia keskvaljakul – Belgia Kuningriigis. Olin nimelt YFU Eesti vahetusõpilane, mitteametlik Eesti saadik, väikene saarlane kesk suure maailma mäslavaid laineid...»

Saada vahetusõpilaseks, see kummaline ja tagantõukav kihk oli minus idanenud juba õige mitu aastat. Arvan, et olin 13, kui esimest korda kodus mainisin, et kui mina põhikooli lõpetan, siis pühin kodumaa mulla kingitaldadelt. Minu pere emased arvamusel olid kõike muud kui entusiastlikud. Pigem arvati, et küll laps maha rahuneb, aga võta või varbast, maha ma ei rahunenud ja 2009. aasta sügisel saatsingi avalduse YFU kontorisse. Siis sai ka pere aru, et laps ongi hulluks läinud, aga nad ümbritsesid mind siiski toetussega.

Saangi jah-sõna, olin ametlikult programmis sees ja kõik oli justkui suurepärase, justkui ilmsi seistes keskunenõuametsi, kuid siis saabus taas karm reaalsus: kust saada vajaminevad 76 000 krooni?! Kust? Selline summa oli minu perele selgesti täiesti utoopiline ja minu otsuse kohaselt ei olnud laen võimalus. Otsustasin, et raha tuleb leida, kuna seda hõljub maailmas ju üpriski kenake kuhi ringi... Uuris, uurisin, kandideerin stipendiumile ning intervjuude, essee ja vestluste abil ka sain selle – 35 000 krooni EMT-lt. Pool oli sellega käes.

Asusin tööle – kirjutasin sponsoravaldusi, saatsin neid, ootas, saatsin küsivaid kirju: «Vabandage, olen see ja see, kas olete ikka mu kirja saanud ja millise otsuse olete teinud?» Ja siis vastused: «EI, EI, EI, JAH!!!» Esimene rõõmustav vastus andis tohutul määral indu ja kaotas juba tekkima hakanud ängi... Edasi võitlusse ja võidule! Ja mitte et see kerge olnuks, aga õpetlik ja huvitav, seda kindlasti.

Pärast pea kümnet kuud otsinguid oli mul raha koos. Olin suutnud leida Häädelt Päädelt pea 40 000 krooni ja võisin sõita Belgiasse, õppida ära flaami keele, saada teada, kuidas tehakse maailma parimat šokolaadi ja leida enesele kohake – veel üks selles suures maailmas, kus võin tunda end kui kodu – minu Belgia pere juures.

Kuid siiski, kust leida need Hääd Pääd ehk armsad inimesed, kes aitavad? Soovitan alustada sealt, kus on olemas mingisugunegi ühine huvi, jätkata seal, kus raha lihtsalt on, ja siis lihtsalt töötada ja oodata ja veel töötada, olla aktiivne, sest sponsorid ei katsetegi sulle sülle kukkuda.

Kõige kaunimaid sügisesi porilompe soovides ja juba uusi kaavahetusõpilasi oodates, Jan.

Ootame ka Sind YFU toredaks vahetusõpilaseks! Kandideerimisavalduse saad täita meie kodulehel www.yfu.ee.

**NÜÜD ON MINEK!
hakka vahetusõpilaseks!**

HEI 15-18 AASTANE NOOR! SEE ON SINU VÕIMALUS MINNA VAHETUSAASTALE PEÄ 60 ERI RIIKI ÜLE MAAILMA!

KANDIDEERI KA MEIE ERINEVATELE STIPENDIUMITELE!

UURI LISA: WWW.YFU.EE

AAFRIKA, AMEERIKA, AASIA, AUSTRALIA, EUROOPA?

AVASTA MAAILMA YFU-ga!

Märkmeid ühelt noorteseminarilt

«Sinu elustiil: sinu valik õnneliku elu nimel meie maailmas...»

ILONA-EVELYN RANNALA

Tallinna Spordi- ja Noorsooamet

Viiekskümmend korda toimus paralleelselt Läänemere Linnade Liidu üldkonverentsiga liitu kuuluvate linnade noortele seminar – seekord Lätis Liepajas. Erinevates töötubades keskenduti mängulises vormis mitmesuguste elustiilide ja subkultuuridega tutvumisele ja nende üle arutlemisele. Seminari lõpuosas valmistati avatud meelel Loesje meetodil plakateid, mida saab koju kaasa võtta ja linnaruumis eksponeerida.

Kas keskkonnasäästlik eluviis on seotud sinu väärtustega ning mida teha siis, kui teised sinu ümber, näiteks sinu pere, su väärtushinnanguid ei jaga? Kas suhtlemine sotsiaalmeedia vahendusel tänapäeva globaliseerivas maailmas on oht või võimalus? Kuidas korraldada multikultuurset sündmust, mis oleks huvitav ja kaasahaarav? Nende ja mitmete teiste küsimuste otsisid noored koos vastuseid, kuid mitte ainult – mitmekultuurilisus näiteks oli praktilisel ja tajutaval seminaris üheks siduvaks lüliks.

Foto: Spordi- ja Noorsooameti kogu

Kõige väärtuslikumaks peetakse noortesündmustel ikka praktilist väljundit ehk midagi konkreetset, mida kaasa võtta. Loesie meetodil valmista-

tud plakatid, mis olid seotud seminari muude teemadega, plakatite valmistamisele eelnenud loominguine töö ning oma linnas plakatite eksponeerimise plaani koostamine olid ilmselgelt seminari kulminatsiooniks. Kes kavandas plakatite näituse parki, kes raekotta, kes kooli, kes linnaisade ruumidesse, et nood rõõmsamad ja positiivsemad oleks, ent oli ka hoopis värvikamaid ideid: Loesje plakati sõnumid suurtel kõrvarõngastel, kondoomipakkidel, pesul, särkidel, vihikutel, ehitusplatsi piiravatel plankudel, ühistranspordis, sh praamil. Jääme ootama positiivseid sõnumeid stiilis «Naerata ja ma viskan sulle kohe ühe naerutuse tagasi» või «Motivatsioon – ehitamisel» või «Jookse – oma tervise eest!» 18 Läänemere linnas linnapilvi ning miks mitte ka virtuaalmaailma.

Läänemere Linnade Liit ühendab üle saja linna ning töötab komisjonide näol, aidades linnadel erinevates valdkondades kogemusi vahetada ja ühisprojekte algatada. Üheks komisjoniks on ka noorsooküsimuste komisjon, kelle eestvedamisel seminar aset leidiski. Rohkem infot www.ubc-youth.org.

Kohtusid Läänemere regiooni riikide noored vabatahtlikud

GRETE STINA TUNGER

vabatahtlik

3.–7. oktoobrini toimus Poolas Szczecenis Läänemere riikide subregionaalse koostöövõrgustiku (BSSSC) 19. aastakonverents, mille raames korraldati traditsiooniliselt ka rahvusvaheline noorteseminar teemal «Baltic Youth Crossborder Cooperation Event», mis tõi kokku 30 aktiivset noort ja vabatahtlikku kaheksast Läänemere riigist. Noorteseminarini läbi-
vad teemad olid sotsiaalne ühtekuuluvus, Läänemere regiooni strateegia ja vabatahtlike roll regionaalses koostöös.

Noorteseminari raames jagasid regioonide esindajad oma kogemusi tehtavast vabatahtlikust tööst, tutvustasid vabatahtlikku tegevust regioonis ja koostööd kohaliku omavalitsusega. Vastuvõtja regioon tutvustas kohalike noorteühingute ja -asutuste tegevust ning vabatahtlike projekte, lisaks toimusid diskussioonid ja töötoad noorteseminari põhiemadel.

Noorteseminari väljendiks oli töötubade ja diskussioonide tulemusena

tehtud kokkuvõtte ja presentatsiooni noorte arvamustest ja ideedest, mida esitleti aastakonverentsil poliitikutele. Oma kokkuvõttes rõhutasid noored vabatahtliku tegevuse tähtsust Läänemere riikide lõimumise protsessis, selgitasid poliitikutele, et noorte jaoks on aktuaalsed teemad töötus, koolist väljalangemine, noortega töö alahindamine, koolivägivald, sh sotsiaalne tõrjutus jne.

Eestist osales rahvusvahelisel noorteseminaril ja 19. aastakonverentsil kaks noort – Tallinna vabatahtlik Grete Stina Tunger ja Tallinna linna noortenõukogu liige Vladimir Svet. Ühtlasi valisid seminaril osalenud noored Vladimir BSSSC juhatusse liikmeks järgneval kahel aastal oma hääle edastajaks poliitikutele.

Selge see, et Läänemere regiooni jätkusuutlikku ja keskkonnasõbralikku arengut ei saa realiseerida ainult rahaliste ja administratiivsete ressursidega. Vabatahtlikud aitavad seal, kus napib raha – seega kasutage rohkem vabatahtlikke, sest nad teevad tööd entusiasmi ja südamega. Vabatahtlikud – I läänemere tulevik!

Noorsootöö õppimine Eestis: nõudlus suur, võimalus väike?

VELLI KIVI

Tallinna Noorsootöö Keskuse infotöötaja

Huvi noorsootöö eriala vastu on viimastel aastatel kasvanud, seda eelkõige tänu spetsialiseerumisvalikute suurenemisele ja edasiõppimisvõimaluste mitmekesistumisele. Eestis saab noorsootööd õppida Tallinna Pedagoogilises Seminaris (TPS) ja Tartu Ülikooli Narva Kolledžis (TÜ NK) ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias (TÜ VKA) on võimalik omandada huvijuht-loovtegevuse õpetaja eriala.

SUUREM OSA LÕPETANUTEST SUUNDUB ERIALASELE TÖÖLE

TPSi vilistlastest töötab 2009. aasta vilistlaste uuringu andmetel 92 protsenti kas erialasel või sellele lähedasel tööl. Ka TÜ VKA 2010. aasta lõpetajatest 75 protsenti ning TÜ NK lõpetanutest üle poole on rakendust leidnud noorsootöö- või haridusvaldkonnas.

«Hea ülevaate annab 2010. aasta lõpetajate praeguste töö- ja tegevuskohade loetelu: huvijuhid, avatud noorte keskuse juhataja, koolieelikute muusikaõpetaja, linna noorteuht, valla noorsootöötaja, erahuvikooli näitelava juhataja,» toob TÜ VKA huvihariduse lektor Külli Salumäe näiteid huvijuhi eriala lõpetanutele. «Mitmed neist tegevestavad õpilasmaleva komandörid, foruumteatri koolituste läbiviijana, osalevad üle-eestiseliselt tunnustust kogunud muusika- või draamagruppides, MTÜde juhatustes.»

VÕIMALIK JÄTKATA MAGISTRIÕPPES

TPSi noorsootöö osakonna juhataja Luule Pressi sõnul on noorsootöö eriala lõpetanutele tagatud võimalus jätkata õpet magistriõppes kasvatusteaduste valdkonnas, sotsiaaltöös, lastekaitstes, haldusjuhtimises, sotsiaalpedagoogikas, kultuurikorralduses ja noorsootöö rahvusvahelises magistriõppes, mis viiakse läbi koostöös Soome HUMA ja TÜ VKAga.

Noorsootöölase magistriõppe programmi väljatöötamisega on koos-

Aprill 2011: TÜ VKA segarühm koolinoorte tantsupeo ülevaatusel – esiplaanil I kursuse huvijuhid.

Foto: Meelika Kaarna

töös TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia ja TÜ sotsiaal- ja haridusteaduskonnaga alustanud ka Narva Kolledž. Urmo Reitav, TÜ NK noorsootöö õppekava programmijuht, lisab: «Kui kõik sujub plaanipäraselt, on võimalik järgmisel/ülejärgmisel aastal alustada juba sel erialal õpinguid. Õppekava fookuses saab olema noorsootöö valdkonna juhtimine ja arendus.»

Võimalust magistriõppes jätkata on paljud noorsootöötudengid ka kasutanud. «Praeguseks on meil noorsootöö erialal lõpetanud 20, kellest kaks on jõudnud juba magistrikraadi omandada ning viis jätkavad õpinguid magistriõppes,» räägib Reitav TÜ NK kohta. TPSist on edasi õppima läinud kaheksa protsenti.

«Isiklikult tean seitset vilistlast, kellel TÜ sotsiaal- ja haridusteaduskonnas, harvem mõnes teises kõrgkoolis magistriõpingud pooli.e», teab Salumäe TÜ VKA lõpetajatest rääkida. «On neidki, kes on oma magistritöö juba samas teaduskonnas edukalt kaitsnud. Esimene meie vilistlane omandas magistrikraadi 2006. aastal TLÜ sotsiaalteaduskonnas.»

PRAEGUSED SUUNDUMUSED NOORSOOTÖÖ ÕPETAMISEL

Pressi sõnul on TPSis õppekava koostamisel maksimaalselt arvestatud noorsootöötaja kutsestandardis esitatud pädevusnõudeid noorsootöötaja pädevusuuringus viidatud koolitusvajadusele. «Praegu on noorsootöö erialal õppijal võimalik spetsialiseeruda multimeedia ja disaini harule ning rahvusvahelisele noorsootööle. Uuel õppeaastal soovime avada inglisi- ja venekeelse noorsootöö õppekava.»

«Narva Kolledžis on noorsootöö õppekava sel aastal oluliselt uuenenud ja suurenemas on ka välisõppejõudude osakaal,» kirjeldab Reitav suundumusi TÜ NKs. «Uuenenud on eelkõige valdkonnapõhised ained, kus fookuses mitmekülgsemate ja kaasagsete töövormide tundmaõppimine ja kasutamine praktilises tegevuses.»

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja eriala puhul on Salumäe hinnangul rõhk erinevate kunstvaldkondade väljenduvahendite ning formaalsete ja mitteformaalsete õppemeetodite lõimimisel. «Seejuures arvestatakse üliõpilaste motivatsiooni eelnevate õpingute käigus omandatud erinevate teadmiste ja oskuste edasiarendamiseks, luuakse tingimused mitmekülgsete juhendamispädevuste omandamiseks. Nende väljaõpe on seotud väga erinevate loovtegevuste (kunst, muusika, teater, seikluskasvatus, tehnika/IT jm) käsitlemisega, sh nii teoreetilisel kui ka rakenduslikul-metoodilisel tasemel.»

Narva Kollidžis alustas sel aastal päevaõppes õpinguid riigieelarvelisel kohal 15 üliõpilast, TÜ VKAs 20 ja TPSis 45. Riigieelarvevälisel kohal alustas TPSis lisaks 41 ning TÜ VKAs ja TÜ NKs kummaski üks noorsootöö tudeng.

**Huvi korral saab koolidega tutvuda
kodulehekülgedel:**

- Tallinna Pedagoogiline Seminar:
<http://www.tps.edu.ee>
- Tartu Ülikooli Narva Kolledž:
<http://www.narva.ut.ee/>
- Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia: <http://www.kultuur.edu.ee>

September 2011: vanemad kursused õpetavad nooremaid. Kõiega laskumise Viljandi rippisillalt. HJ III kursus ja I kursus, HJ eriala tutvustav päev HJ I kursusele.

Foto: Meelika Kaarna

Noored lustisid ettevõtluspäeva laadal

MAI VÖÖRMANN

Kaheksanda Tallinna ettevõtluspäeva eel, 5. oktoobril oli Solarise keskus täis nooruslikku energiat – toimus Tallinna Ettevõtlusameti ning Spordi- ja Noorsooameti ja Eurodesk Eesti korraldatud noorte ettevõtluslaad.

Projekti eestvedaja, Tallinna Spordi- ja Noorsooameti spetsialisti Haid Kuivase sõnul ületas esimest korda toimuv laad kõik ootused. «Osales 40 noort, kes töid laadale oma originaalloomingut,» rõhutas Kuivas. «Ja ehkki me mõtlesime laata korraldades eelkõige Tallinna noortele, levis uudis pealinnast väljagi ning osavõtjaid oli ka Rakverest ja Viljandist. See näitab, et noored vajavad niisuguseid üritusi.»

Laadal osavõtjate arv kõikus 11 eluaastast 28ni, asju, mida laadal müüdi või näidati, oli erinevaid – ehetest kuni koerakostüümideni välja.

Siin oli kauneid ja kvaliteetseid kindaid, siidisalle, kõrvarõngaid, käevõrusid, kaelaehteid, riideid. Riided olid enamikus taaskasutatud – väikeste detailidega, olgu selleks siis pitsid või lukud, olid muidu iseloomutatud riideesemetest valmistatud nooruslikud kleidid, seelikud, püksid.

Toodete kvaliteeti rõhutas ka Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu, kes ostis laadalt abikaasale paari kõrvarõngaid. Sarapuu sõnul on oluline, et ette-

võtluspäeva erinevatest üritustest võtaksid osa just noored.

«Ettevõtlus nõuab julgust, pealehakkamist, seda on aga eelkõige just noortel,» selgitas Sarapuu. «Kuid ettevõtlus nõuab ka teadmisi ja oskusi, nõuab vastutust. Vastutus tuleb ettevõtluskogemuse kaudu, kuid seda aita- vad kujundada ka teiste ettevõtjate edulood, samuti möödalaskmised, mil- lest tuleb juttu ettevõtluspäeva üritus- tel.»

Sel aastal toimus ettevõtluspäeva raames ligi poolsada üritust (seminari, töötuba, loengut, arutelu, ettevõtete külastust), neist põhiosa Tallinna ettevõtluspäeval 6. oktoobril Sokos Hotel Viru konverentsikeskuses.

Juba päeva avaüritusel, Tallinna Ettevõtlusameti korraldatud hommiku- foorumil «Ettevõtluskultuur või -kultuuritus» oli saali lisaks keskealiste ettevõtjatele kogunenud hulk noori, et kuulata ajakirjanik Märt Treieri juhitud diskussiooni. Oma teadmisi ja kogemu- si jagasid Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mai- nor ettevõtluse instituudi direktor And- res Arrak, ETK juhatuse esimees Kati Kusmin ning Powerhouse OÜ juhataja ja konsultant Janek Mäggi.

Arutelu kõrgus teoreetilistest tead- mistest kuni päevapoliitikani välja: rää- giti ettevõtluskultuuri mõistest, masu mõjust ettevõtluskultuurile, ettevõtja- tele esitatavatest ootustest ja ettevõtlu- sega kaasas käivatest hirmudest, ette- võtluskultuurist kui ühiskonnakultuu-

2011. aasta laste- ja noortesõbraliku ettevõtte eripreemia sai AS Tallinna Vesi tänu lastele mõeldud keskkonnaharidusprogrammile, mis aitab tõsta laste keskkonnateadlikkust ja aitab soodustada keskkonda säästvat käitumist juba varases koolieas.

Foto: Kadi Pütsepp

ri näitajast, töökorralduse tähtsusest ettevõttes jt küsimustest.

Kuid ükskõik, millest ka ei räägi- tud, igal juhul jõuti välja peamiseni – inimvarani ning selle arendamise ja väärtustamise vajalikkuseni. Seda mo- tot järgisid ka teised ettevõtluspäeva üritused, oli selleks siis AIESEC Eesti

korraldatud seminar ja sellele järgne- nud töötuba, kus arutleti meeskonna kokkupaneku ja ettevõtluskultuuri seoste üle, või MTÜ Õpilasest Ettevõt- jaks, Tallinna Tehnikaülikooli ja SA Tallinna Teaduspark Tehnopol eest- vedamisel toimunud noortekonverents «Noor ettevõtja», kus tunnustatud

noored ettevõtjad jagasid oma ettevõt- luskogemusi.

Ettevõtluspäeval on üks oluline ees- märk – julgustada inimesi ettevõtluse- ga alustama ja sellega tegelema. Ehk na- gu ütles Tallinna Ettevõtlusameti juha- taja Marek Jürgenson: «Ettevõtluspäeva eesmärgiks on pakkuda üritusi erineva- tele sihtgruppidele – nii juba tegutseva- tele ettevõtjatele kui ettevõtlusest mõt- teid mölgutavatele noortele. Igaüks peab leidma tihedast programmist oma.»

Tallinna Ettevõtlusametile kui päe- va põhikorraldajale oli toeks enam kui poolsada partnerit, lisaks Tallinna Spordi- ja Noorsooametile veel mak- su- ja tolliamet, infotehnoloogia ja te- lekommunikatsiooni liit, Eesti Kauba- dus- ja Tööstuskoda, Aiesec Eesti, Hel- mes, Eesti Toiduainetööstuse Liit, Webmedia, Eurodest Eesti, Junior Achievement Eesti jt.

Märkimisväärne oli ka kõrgkoolide – Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Ülikooli, Tallinna Tehnikakõrgkooli ja Eesti Kunstiakadeemia – panus.

Kuid ettevõtluspäev on lisaks uute teadmiste, kogemuste saamisele ja kon- taktide leidmisele ka *fun* – koosolemis- ja koostegemisrõõm. Noorte ettevõt- luslaadal esinenud Järveotsa gümnaa- siumi noorte moeloojate nakkav elu- rõõm ning MTÜ Vabalava Grupp kor- raldatud muusikute esinemine oli sel- le selgeks tunnistuseks.

Kohtumiseni järgmisel Tallinna et- tevõtluspäeval!

Laseme noored ja andekad muusikud lavale!

ANNA-MARIA UULMA

noorte ettevõtluslaada vabatahtlik

5. oktoobril toimus Solarise aatriu- mis ettevõtluslaad, mille hulka kuulus ka projekt «Vabalava». Üritus oli väga lahe, mis võimaldas noor- te nii müügiga tegeleda kui ka oma loom- ingut avaldada. Müüdavate toodete seas oli nii ehteid, riideid kui ka kunsti ning nagu mainisin, toimus laad raames ka üliäge projekt «Vabalava kontsert». Uurime lähemalt, mis see «Vabalava» täpsemalt on. Küsimustele vastab «Va- balava» projektijuht Kristine Kebbinau.

Mis on «Vabalava» ja mis on teie sõnum?

«Vabalava» on noorte loomeini- meste jaoks loodud kontsertsündmus, mis võimaldab erinevate kunstivald- kondadega tegelevatel noortel jagada oma mõtteid ja loomingut laialdasema publiku ees. Meie sõnum on «Laseme noored lavale!», sest nii palju andekaid tegelasi on veel garaažis varjus või hoiab oma loomingut sahtlipõhjas ning just esmast esinemis- ja lavakogemust ongi võimalik «Vabalaval» saada.

Kust pärineb «Vabalava» idee?

«Vabalava» idee tekkis mul ühel vihmasel sügishommikul trolliga kesk- linna poole sõites. Nimelt teel SINA (Suured Ideed Noorte Algatustel) hoo- aja avaüritusele, kus sai idee ka välja käidud ja nii kogunesid mu ümber tiimiliikmed, kellega südikalt «Vabalava» sündmusi hakkasime korraldama. «Vabalava»-laadseid sündmusi korral- datakse mõnel pool küll, kuid siht- grupp on tavaliselt kitsas. Tahtsime luua vaba lava kõikidele noortele.

Kui kaua olete tegutsenud ja mitu kontserti olete juba korraldanud?

Esimese kontserdi korraldamine al- gas juba 2009. aasta novembris, käsil on teine tegutsemisaasta ja kontserte oleme korraldanud 11. Nende seas on suuremad ja väiksemad üritused, koh- vikukontserdid ja tuur.

Kui tihti ja millistes kohtades te kontserte teete?

Noorte ettevõtluslaada avas Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu, kes soetas oma abikaasale laadalt ilusad kõrvarõngad.

Foto: Liis Vaksman

Kuna kõik tiimiliikmed on gümna- sistid ja tudengid, käib kontsertide kor- raldamine kõige muu tegevuse kõrvalt. Vahepeal kogume ideid ja hoogu ning siis teeme mitu kontserti järjestikku. Tahame toimumisaegades veidi säilita- da spontaansust, et elevust üleval hoi- da. Kontserte on meil mitmel pool toi- munud. Samuti soovime võimalikult palju erinevaid kontserdipaiku kasuta- da, nõndamoodi on nii esinejal kui ka publikul huvitav.

Kui olen noor muusik, kuidas saan «Vabalava» kontserdile esinema tulla?

Ennekõike tuleb jälgida www.vaba- lava.ee kodulehekülge, kus on uute sündmuste informatsioon. Seal on ka registreerimisvorm, mis tuleb esine- missoovi korral ära täita ja jääda oota- ma edaspidiseid juhiseid. Mitte mida- gi keerulist. Ja kindlasti ei pea «Vaba- laval» ainult muusikud olema. Suure- mate sündmuste puhul on oodatud kõik noored, kes tegelevad erinevate kunstivaldkondadega – mustkunstni- kud, tantsijad, luuletajad jne.

Ettevõtluslaadal toimus «Vabalava» kontsert, kus astusid üles erinevad noored muusikud.

Foto: Liis Vaksman

Laada külastajaid köitis ja lummas Järveotsa gümnaasiumi andekate noorte moeshow.

Foto: Rene Riismaa

Mitmekülgse ja meelde jääva koerte moeshow töid laadale koerariiete kaubamärgi Vermello Kana sügis/ talv 2012 kollektsiooni esindajad.

Foto: Rene Riismaa

Õhtujuht Meelis Eskola tutvustas edukat noort ettevõtjat, juuksur-sti- listi Kerman Saart, kes samal ajal tegi Meelisele väga kiirelt ja hoog- salt huvitava soengu. Foto: Liis Vaksman

Noorte ettevõtluslaadal oli kõige rohkem müügil isetehtud ehteid.

Foto: Liis Vaksman

